

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Motion 2004:05 av Maria Wallhager m fl (fp) om tandsköterskeutbildning

Föredragande landstingsråd: Lars Dahlberg

Ärendet

Motionärerna föreslår att en tandsköterskeutbildning inom Stockholms läns landsting skapas.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Motionen tar upp ett viktigt område. I dagsläget kan det dock betraktas som att de problem som behandlas i motionen är åtgärdade. I Stockholmsområdet bedrivs för närvarande en KY-utbildning för blivande tandsköterskor både i Jakobsberg och i Södertälje. Detta är i linje med Socialstyrelsens förslag att tandsköterskeutbildning bör finnas på eftergymnasial nivå utanför högskolan – antingen i form av påbyggnadsutbildning (PU) eller kvalificerad yrkesutbildning (KY).

Bilagor

- 1 Motion
- 2 Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 8 mars 2006.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 21 mars 2006.

Ärendet och dess beredning

Maria Wallhager m fl (fp) har i en motion (bilaga), väckt den 10 februari 2004, föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* uppdra åt landstinget att skapa en tandköterskeutbildning inom Stockholms läns landsting.

Hälso- och sjukvårdsutskottet har föreslagit landstingsstyrelsen besluta *att* yttra sig enligt landstingsdirektörens synpunkter i tjänsteutlåtande den 2 januari 2005 (bilaga).

Bilagor

Motionen

Sedan flera år finns det i vårt land ingen fullgod och fullständig tand-sköterskeutbildning. Utbildning är grunden för kunnande och kompetens.

Dagens tandvård kräver utbildad och kompetent personal. Delegering är viktigt för att kostnader och kvalitet skall kunna upprätthållas, detta både för patienter och inom tandvårdskliniker.

Profylaktisk tandvård är bättre än reparativ. Förebyggande tandvård är ett naturligt och enormt viktigt inslag i all tandvård. Hygienister och tand-sköterskor kan och bör kunna delegeras dessa uppgifter.

Tandvårdslagen anger att tandvård skall bedrivas så att den uppfyller kravet på en god tandvård. Detta innebär att den skall vara av god kvalitet och lägga särskild vikt vid förebyggande åtgärder.

Patienternas möjlighet till egenvård förutsätter stöd från tandvårdspersonal. Tandsköterskor med kunnande inom profylaktisk tandvård är den viktigaste personalkategorien, för att åstadkomma ett bra resultat.

Tandvårdslagen anger även att vårdgivare måste se till att det finns personal med såväl formell som reell kompetens som kan fullgöra de uppgifter som ankommer på verksamheten. Avsaknad av fullgod utbildning för tand-sköterskor kommer inom mycket snar framtid att hämma kvalitetsutveckling och delegering genom kommande personalbrist.

Allt talar för att antalet yrkesverksamma tandläkare kommer att minska något under de närmaste tio åren samtidigt som efterfrågan på tandvård med största sannolikhet kommer att öka. Bästa sättet att möta denna utveckling är att möjliggöra och aktivt genomföra en delegering till övriga personal-kategorier inom tandvården. Regler för delegering anges av Socialstyrelsen.

Vi anser att Stockholms läns landsting bör ta initiativ till och snarast startar upp en utbildning för tandsköterskor. Utbildningen skall inrymma all formell praktisk och teoretisk kunskap som behövs för att som tandsköterska kunna arbeta inom en modern tandvård. Kompetensen skall möjliggöra, inte enbart assistans utan även delegering av patienter med behov av profylaktiska åtgärder och skall ha en förebyggande inriktning.

Vi föreslår därför att landstingsfullmäktige beslutar:

att uppdra åt landstinget att skapa en tandsköterskeutbildning i Stockholms läns landsting

Stockholm den 10 februari 2004

Maria Wallhager

Cecilia Carpelan

Lena Huss

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen delar motionärens uppfattning att det är viktigt att det finns utbildad och kompetent personal för att bedriva tandvård enligt tandvårdslagens intentioner. Enligt motionärerna finns det inte någon fullständig och fullgod tandsköterskeutbildning i landet. Motionärerna anser att Stockholms läns landsting bör tillskapa en tandsköterskeutbildning, som inte enbart ger kompetens till assistans, utan också möjliggör arbete under delegation med förebyggande åtgärder för patienter.

En förutsättning för att klara tandvården så att befolkningen också i framtiden får tillgång till en god tandvård med inriktning på förbättrad tandhälsa är en förändrad arbetsorganisation och ett förändrat arbetssätt. Antalet yrkesverksamma tandläkare kommer på sikt att minska samtidigt som efterfrågan på tandvård sannolikt kommer att öka. Kompletterande team där varje medarbetare kan använda sig av sin fulla kompetens är därför en nödvändig utveckling. Många arbetsuppgifter som utförs av tandläkare kan redan idag överföras till tandhygienister som arbetar under eget legitimationsansvar och med formell kompetens. Tandsköterskan ska kunna delta i teamet såväl med assisterande arbetsuppgifter såsom med vissa patientrelaterade uppgifter. Det är viktigt att samtliga personalkategorier i tandvårdsteamet kompletterar varandra på ett bra sätt så att tandvården bedrivs effektivt och rationellt.

Socialstyrelsen har på regeringens uppdrag undersökt tandvårdens behov av tandsköterskor samt yrkesgruppens roll i den framtida tandvården speciellt avseende arbetsuppgifter, kompetenskrav och utbildningsnivå. En rapport överlämnades till regeringen den 28 oktober 2004. Socialstyrelsens slutsatser är tandsköterskan ska ha en stödjande funktion som dels omfattar assistans till tandläkare vid diagnostik och behandling, dels självständiga arbetsuppgifter som vårdhygien och smittskydd, skötsel och sterilisering av instrument, administration, ekonomi och kvalitetsarbete. Vissa patientrelaterade arbetsuppgifter som instruktion i munhygien, polering/borttagning av mjuka beläggningar, fluorbehandlingar mm ska ingå i arbetsuppgifterna.

Socialstyrelsen föreslår att en tandsköterskeutbildning inrättas på eftergymnasial nivå utanför högskolan antingen i form av en påbyggnadsutbildning (PU) eller som en kvalificerad yrkesutbildning (KY). Utbildningen bör baseras på en nationell kursplan som tas fram specifikt för ändamålet av den myndighet som kommer att ansvara för utbildningen. Socialstyrelsen kommer att inom ramen för den planerade översynen av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om delegering av arbets-

LS 0402-0343

uppgifter inom hälso- och sjukvård och tandvård (SOSFS 1997:14) att ta ställning till nuvarande praxis med delegering av undersöknings- och behandlingsmoment till tandsköterskor.

Förvaltningen delar Socialstyrelsens slutsatser i rapporten. I Stockholmsområdet bedrivs för närvarande en KY-utbildning till tandsköterska i Jakobsberg med 30 platser och i Södertälje finns en utbildning på distans inom Komvux med 50 platser. Förvaltningen utgår ifrån att dessa utbildningar kommer att följa den nationella kursplanen som ger kompetens att arbeta med de arbetsuppgifter som Socialstyrelsen fastställt.

Med ovanstående som grund är det förvaltningens uppfattning att antalet utbildningsplatser för närvarande inte behöver utökas, och att således tandsköterskeutbildning inte bör startas i landstingets regi.

Samråd i ärendet har skett med FoUU-enheten vid Landstingsstyrelsens förvaltning.